

Belenc

STACEY
HALLS

Budapest, 2021

Szüleimnek, Eileennek és Stuartnak

„Lámpással keresem magam odakint”

EMILY DICKINSON

ELSŐ RÉSZ

BESS

1747. november vége

1. FEJEZET

Mindegyik baba úgy be volt csomagolva, mint egy átadásra kész ajándék. Némelyiket szépen felöltöztette az édesanyja – noha ő maga szegényes ruhát viselt – picike, hímzett ujjú ingecskébe és vastag kendőbe, mert már megérkezett a tél, és az este metszően hideg volt. Clarát egy régi takaróba bugyoláltam, amely már évek óta stoppolásra várt, de erre most már sosem fog sor kerülni. Csoportokba verődve álltunk az oszlopos bejárat körül a tartóikban égő fáklyák alatt úgy harmincan, akár a molylepkék, s a szívünk úgy verdesett, mint megannyi papírvékony szárny. Nem sejtettem, hogy az elhagyott babákat befogadó lelencház palotának is beillik, száz, fényárban úszó ablakkal és fordulóhellyel a kocsik számára. Az udvart két hosszú, pompás épület szegélyezte, az udvar hátsó részében középen egy kápolna kötötte össze őket. A nyugati szárny északi végében az ajtó nyitva állt, fény vetődött belőle a kőre. A kaput már nagyon távolinak éreztem. Néhányan üres karral fogunk távozni innen; néhányan újból kivisszük a gyermekünket a hidegbe. Emiatt képtelenek voltunk egymásra nézni, lesütött szemmel várahoztunk.

Clara az ujjamat szorongatta, szépen belefért apró tenyerébe, akár csak a zárba a kulcs. Elképzelttem, hogy amikor később érte nyúl,

kezeckéje már csak a ritka levegőt fogja markolni. Szorosabban magamhoz öleltem. Apám, akit a bátyám, Ned és én Abe-nek nevezünk, mert anya is úgy szokta, némileg hátrébb állt, az arca az árnyékba veszett. Ő nem vette a karjába a kicsit, amikor megszületett. A bába – az egyik szomszédos udvarból érkező, széles csípőjű asszonyosság, aki egyszerre volt olcsó és diszkrét – felajánlotta neki, hogy fogja meg, mi alatt én a fájdalomtól csillogó verejtékben úszva feküdtem az ágyon, de ő úgy rázta a fejét, mintha az asszony kofa lenne, aki targoncáról árult portékájából őszibarackot kínál neki.

Egy cingár lábú, karcsú, parókás férfi kísért be minket egy olyan előcsarnokba, amelyben még sosem jártam. A diófa korlátbábtól a kifényesített álló ingaóráig minden ragyogott. Más nem hallatszott, csak a szoknyáink suhogása és a cipőink kopogása a kövön – tejtől duzzadó mellű, kölyküket cipelő nők kis csordája. Ez a halk, szelíd hangok helye volt, nem az olyan vándoráros hangoké, amelyen az enyém.

Kicsiny menetünk felment a borvörös szőnyeggel borított lépcsőn, és egy magas mennyezetű helyiségbe jutott. Egyszerre csak egy szoknya és egy bebugyolált csecsemő fért be az ajtón, így felsorakoztunk odakint, akár hölgyek a bálban. Az előttem álló nőnek barna bőre volt és a főkötője alatt fekete haj göndörödött. A kisbabája nyugtalan volt, többet sírt, mint a többiek, őt pedig, ahogy ringatta, ugyanolyan gyakorlatlanság lengte körül, mint valamennyiünket. Azon tűnődtem, vajon hányan lehet anyja, aki megmutatta neki, hogyan kell pólyázni és szoptatni. Én vagy ötvenszer gondoltam a sajátomra aznap, többször, mint az elmúlt évben összesen. Régebben még éreztem őt a padlódeszkák nyikordulásában és az ágy melegében, de most már nem.

A terem falát, ahová beléptünk, zöld tapéta borította és a mennyezet alatt elegáns fehér gipszcsík szegélyezte. A kandallóban nem égett tűz, de a helyiség meleg volt és világos, a falakon arany keretbe foglalt képek és ragyogó fényt árasztó lámpások függtek. A mennyezet közepén egy csillár remegett. Ez volt a legszebb szoba, amelyben

valaha álltam, és tele volt emberekkel. Azt hittem, csak magunk leszünk, legfeljebb még egy csapat dajka, akik elviszik az ott maradó babákat, de vagy húszan sorakoztak a falak mentén – többségükben nők, de biztosan nem dajkák –, akik legyezték magukat és kíváncsian mosolyogtak. Elegáns ruháikban érdekes látványt nyújtottak, és nagy érdeklődéssel figyelték bennünket. Mintha a falakat díszítő festményekről léptek volna le: nyakukon ékszerek csillogtak, és abroncsos szoknyáik olyan élénk színekben játszottak, akár a tulipánok. Magasra feltűzött hajukat rizspor tette hamvassá. Néhány ezüstcsatos ruházatú, potrohos férfi is álldogált köztük – nem olyanok, mint Abe a lovak zabostarisznyájára emlékeztető, seszínű kabátjában. A férfiak szigorúbbnak tűntek, néhányan a mulatt lányt mustrálták, mintha eladó portéka volna. Kis poharakat tartottak a kezükben, én pedig ráébredtem, hogy számukra ez itt társasági összejövetel.

Még mindig véreztem. Clara pirkadat előtt született, és minden porcikám sajtott. Még egy napja sem voltam az édesanyja, mégis olyan jól ismertem már, akár saját magamat: az illatát, a halk szívverését, amely már bennem is dobogott. Már azelőtt, hogy vörösen és nyivákolva kihúzták belőlem, tudtam, milyen érzés lesz megfogni és milyen súllyal nehezedik majd a karomra. Reméltem, hogy befogadják, és reméltem, hogy nem. Abe barázdált arcára gondoltam, ahogy lesütött szemmel, kérges kezével tartotta nekem az ajtót. Ő volt a szobában az egyetlen apa. A többi lány nagy része egyedül jött, néhányan azonban magukkal hozták a barátnőjüket, a nővérüket, az édesanyjukat, akik boldogtalanul meredtek maguk elé. Abe nem nézett a szemembe, és nem beszélt sokat lassú, szomorú sétánk alatt a Black and White Courttól, ahol London központjában laktunk, de a jelenléte felért egy vállamra tett kézzel. Amikor odahaza a kabátjáért nyúlt és azt mondta, ideje indulnunk, kis híján sírva fakadtam a megkönnyebbüléstől; nem gondoltam, hogy elkísér.

A helyiség hirtelen elcsöndesedett, amikor a nagy kandalló előtt álló férfiak egyike beszélni kezdett. A hangja telten zengett, és olyan

mély volt, mint a süppedős szőnyegek. A csillárt bámultam, mialatt elmagyarázta, hogyan zajlik a sorshúzás: a fehér golyó azt jelzi, hogy befogadják a gyermeket, a fekete azt, hogy nem, a piros pedig azt, várnunk kell, hátha valamelyik befogadott gyermek nem felel meg az orvosi vizsgálaton. Az odafigyelés minden energiámat felemésztette.

– Húsz fehér golyó van – folytatta a férfi –, öt piros és tíz fekete.

Megemeltem Clarát a mellemen. A falak mentén álldogáló emberek most még merészebben bámultak bennünket, azt latolgatva, hogy melyikünk lesz szerencsés, és melyikünk esélyes arra, hogy a kisbabáját az utcán hagyja meghalni. Ki közöttünk az, akinek nincs férje. Melyikünk szajha. Az egyik dajka elindult körbe a szobában, és egyenként elénk tartott egy vászonzsákot, abból kellett kivennünk a golyót. Mire hozzám ért, a szívem úgy dübörgött a mellkasomban, mintha csizmák taposták volna, de álltam közömbös tekintetét, miközben Clarát áttettem a másik karomba, hogy bele tudjak nyúlni a zsákba. A golyók simák és hűvösek voltak, akár a tojások. Egyiket a markomba szorítottam, így próbálva kitapintani a színét. A dajka türelmetlenül rázogatta a zsákot, nekem pedig valami azt súgta, hogy engedjem el a golyót és egy másikat vegyek ki, hát így tettem.

– Kik azok az emberek, akik minket néznek? – kérdeztem az aszszonytól.

– Meghívták őket – hangzott unott válasza.

Megmarkoltam egy másik golyót, majd elengedtem, és ő újból megrázta a zsákot.

– Mi célból? – kérdeztem halkán, tudva, hogy sok szempár szegeződik rám.

Az ő fiaikra és lányaikra gondoltam, akik a Belgravia és Mayfair negyedben álló előkelő házaikban meleg takarók alatt, megfésülve, megmosdatva és tejjel jóllakottan fekszenek az ágyukban. Talán a mi nehéz helyzetünktől meghatva, lefekvés előtt bemennek a gyerek-szobába, és röpké csókot nyomnak az alvó arcocskákra. Az egyik nő mereven bámult, mintha belém akarta volna szuggerálni, milyen színű

golyót húzzak. Nagydarab teremtés volt, és egyik kezében legyezőt, a másikban kis poharat tartott. Hajába kék tollat tűzött.

– Ők a támogatóink.

A dajka mindössze ennyit válaszolt, én pedig, érezve, hogy nem tehetek fel több kérdést, és tudva, hogy választanom kell egy golyót, tenyereimen mérlegelve egy másik mellett döntöttem. Kivettem, és a terem elcsendesedett.

A golyó piros volt. Várnom kellett volna még.

A dajka továbblépett a következő nőhöz. A többiek, szájukat fesszes, ideges vonallá összeszorítva, igyekeztek kitalálni, miket húztak már ki és mik maradtak. A kapuban közölték velünk, hogy a csecsemőink két hónapnál nem lehetnek idősebbek és egészségesnek kell lenniük. Sok baba beteges külsejű, éhes kis jószág volt, akiket az anyjuk megpróbált szoptatni. Némelyik legalább hat hónapos lehetett, és olyan szorosan be voltak pólyázva – hátha úgy kisebbnek látszanak –, hogy panaszosan fel-felsírtak. Clara volt mind közül a legapróbb és a legfiatalabb. Szemét ideérkezésünk óta csukva tartotta. Ha ezek voltak a legutolsó velem töltött pillanatai, nem tudott róla. Semmi egyebet nem akartam, csupán mellé kucorodni az ágyban, mint egy macska, és elaludni, azután majd a jövő hónapban visszajönni. Abe néma szégyenkezésére gondoltam. Szobáinkat a Black and White Courton ez sűrűn átítatta; bemocskolt, akár a szénfüst, és elkorhasztotta a gerendákat. Arra gondoltam, magammal viszem Clarát Billingsgate-be a halpiacra, felültetem apám standjára, és olyan lesz, mint egy hajó miniatűr orrszobra. Tengeren talált sellő, köszmejlére téve Abraham Bright garnélarákáros standján. Kis ideig elábrándoztam, hogy magammal viszem munkába, s mialatt árulok, rákötöm a mellemre, hogy a kezemmel szabadon ki tudjam merni a garnélarákót a fejemen egyensúlyozott kalap formájú kosárból. Láttam utcai árusokat a mellükre szíjazott csecsemőjükkel, de mi történik akkor, amikor már nem akkorkák, mint egy cipő? Amikor már

kövér kis jószágokká cseperednek, akiknek öklük, lábuk és üres, éhes szájuk van?

Egy, markában fekete golyót szorongató nő jajgatni kezdett. A gyermeke arca és az övé mint két egyforma, kétségbeesést tükröző, boldogtalan maszk.

– Nem tudom magamnál tartani – zokogta. – Be kell venniük, kérem! – Mialatt a gondozók nyugtatgatták, és mi, többiek – hogy segítsünk megőrizni a méltóságát – elfordítottuk a fejünket, akkorát ásítottam, hogy azt hittem, szétréped az arcom. Nem aludtam többet egy óránál tegnap éjszaka óta, amikor Clara megindult. Ma reggel Ned leült a babával a kandalló elé, hogy kicsit lehunyhassam a szemem, de olyan nagy fájdalmaim voltak, hogy nem tudtam aludni. Még most is sajgott mindenem, és reggel dolgoznom kellett. Nem sétálhattam haza este Clarával a karomban. Képtelenség lett volna. Viszont valamelyik küszöbön sem hagyhattam ott a patkányok zsákmányául. Kislány koromban láttam egy trágyakupac tetején fekvő halott csecsemőt az út szélén, és hónapokig álmodtam róla.

A helyiség nagyon világos volt, én pedig nagyon fáradt, és egyszer csak arra eszméltem, hogy átvezetnek egy kis oldalszobába, majd felszólítanak, hogy üljek le, és várjak. Abe is bejött velem, és becsukta maga után az ajtót, kizárva ezzel a zokogó hangokat és a sherrys-poharak csilingelésének zaját. Azt kívántam, bár ihatnék egy csésze meleg tejet vagy egy kis sört; nem tudtam, miként maradhatnék ébren.

Hirtelen felbukkant a semmiből egy dajka, és kivette Clarát a karomból, de én még nem voltam erre felkészülve, túl hamar, túl hirtelen jött. Közölte, hogy mégis van számára hely, mert az egyik nő egy minimum hat hónapos csecsemőt hozott, ami már túlságosan idős kor, hát azt hitte, hogy nem tudnak megkülönböztetni egy két hónapos babát egy hat hónapostól? Az asszonyra és a gyermekére gondoltam, és szórakozottan azon tűnődtem, mi lesz velük, de azután elhessegettem a gondolatot. A dajka fódros főkötője ismét eltűnt az

ajtónyílásban, és én kábulatomban olyan könnyűnek éreztem magam így, hogy nem tartottam Clarát a karomban, hogy akár egy fuvallat is ledönthetett volna a lábamról.

– Még egynapos sincs – kiáltottam a dajka után, de ő már elment. Hallottam, ahogy Abe megmoccan és megnyikordul a padló.

Most egy férfi ült előttem, és kövér lúdtollal írt valamit egy cédu-lára, én pedig erőlködtem, hogy nyitva tudjam tartani a szememet és a fületem, mert beszélt hozzám.

– Az orvos megvizsgálja, nincs-e jele nála betegségnek...

Keservesen kinyitottam a számat.

– Ma reggel negyed ötkor született.

– ...Ha gyenge egészség jeleit mutatja, nem vesszük be. A vizsgálat kideríti, nincs-e nemi betegsége, görvélykórja, azaz nem duzzadtak-e a nyirokmirigyei, nincs-e leprája vagy más fertőzése.

Kukán hallgatva ültem.

– Óhajt valamilyen emléktárgyat hagyni a feljegyzés mellé? – A hivatalnok végre rám nézett, sötét, komoly pillantású szeme ellen-tétben állt a fejéből meglehetősen komikus módon kisarjadó szem-öldökével.

Emléktárgy: igen. Erre felkészültem, hallottam ugyanis, hogy a babákat az anya által otthagyt azonosítók alapján tartják nyilván. Kihalásztam a zsebemből az enyémet, és letettem kettőnk közé a polírozott asztalra. A bátyám, Ned mesélt a lelencházról – a nem kí-vánt kisbabák számára a város szélén épített jótékonyági intézmény-ről. Ismert egy lányt, aki, amikor bevitte oda a gyermekét, levágott egy négyszögletes darabot a ruhájából, és ott hagyta vele.

– És ha az ember nem hagy semmit, és visszajön? – kérdeztem. – Akkor lehet, hogy rossz gyereket kap vissza? – A hivatalnok elmo-solyodott, és közölte, hogy előfordulhat, de engem kirázott a gon-dolattól a hideg. Elképzelttem egy szobát, benne magasra tornyozott halomban az emléktárgyak, és a tetejére odahajítva az enyém. A férfi

a mutató- és a hüvelykujja közé fogta, és szemöldökét ráncolva vizsgálta.

– Ez egy bálnacsontból készített szív. Pontosabban fél szív. A másik fele az édesapjánál van. – Dühösen elvörösödtem, a fülem skarlátvörösre gyúlt, mert tudtam, hogy Abe még mindig ott áll mögöttem szóttanul. Volt egy szék az enyém mellett, de nem ült le rá. Mind-
eddig mit sem tudott az emléktárgyról. Az egykoronás* méretű, egyik oldalán sima, a másikon csipkézett holminak a jobb oldali fele volt nálam. Egy B betű volt belevésve, alatta pedig durvább vésettél egy C: Bess és Clara monogramja.

– Mire fogja használni? – tudakoltam.

– Feljegyzés készül róla, arra az esetre, ha mégis igényt tartana a kislányra. 627-es számmal fog bekerülni a főkönyvbe, mellé a mai dátum és az emléktárgy leírása.

Belemártotta a tollat a tintába, és írni kezdett.

– Úgy írja le, hogy fél szív, ugye? – kérdeztem. Néztem, ahogyan a szavak kiáradtak a lúdtollából, de nem értettem őket. – Hátha van egy egész is, és nehogy összekeveredjenek.

– Fél szívként fogom leírni – felelte a férfi egészen kedvesen.

Továbbra sem tudtam, hol van a kisbabám, és azt sem, hogy fogom-e még látni, mielőtt elmegyek. De féltem megkérdezni.

– Érte fogok jönni, amikor idősebb lesz – jelentettem ki, mert hangosan kimondva igaznak hangzott. Mögöttem Abe felszisszent és a padlódeszkák megreccsentek. Erről még nem beszéltünk, de biztos voltam benne. Megigazítottam a szoknyámat. Sár- és esőcsíkok éktenkedtek rajta – a nagymosás napján halvány ónszínű volt, mint az osztriga héja, a hónap többi napján piszkosszürke, akár egy macskaköves utca.

Az ajtóban megjelent a dajka, és bólított. A karja üres volt.

---

* A korona a britek 1971 előtt használt egyik ezüstpénze, egy font négy koronát (crown) ért. Az egykoronás átmérője kb. 38 mm. (A ford.)

– Felvételre alkalmas.

– A neve Clara – mondtam, és éreztem, hogy eláraszt a megkönynyebbülés.

Néhány hónappal ezelőtt, amikor a hasam még kicsi volt, a Szent Pál-székesegyházat övező előkelőbb utcák egyikén, ahol az emeletes házak az édig nyúlnak és helyért lökdösődnek a nyomdákkal és a könyvkereskedőkkel, láttam egy mélykék ruhába öltözött, elegáns nőt, aki ékszerként ragyogott. Fényes, szőke haja volt, és egyik dundi, rózsaszín kezével egy ugyanolyan szőke fürtös gyermek kezecskéjét fogta. Néztam, ahogy a kislány ráncigálta az édesanyját, az asszony pedig megállt és lehajolt, nem törődve azzal, hogy szoknyája a földet súrolja, és fülét a kicsi ajkához tartotta. Egyszer csak széles mosoly terült el az arcán. „Clara, te nagyon vicces vagy!”, mondta, és ismét kézen fogta a lányát. Amikor elhaladtak mellettem, megsimogattam növekvő hasamat, és elhatároztam, hogy ha lányom lesz, Clarának fogom nevezni, mert akkor egészen kicsit olyan leszek, mint az az asszony.

– Ha eljön az ideje, meg lesz keresztelve, és új nevet kap – közölte a férfi szenvtelenül.

Tehát csak számomra lesz Clara, más számára nem. Még a saját maga számára sem. Merev háttal ültem, és hol összeszorítottam, hol kiengedtem az öklömet.

– De ha más neve lesz, honnan fogják tudni, melyikük ő, amikor érte jövök?

– Valamennyi csecsemő csuklójára ráerősítünk érkezésekor egy ólomlapot, amelyen rajta lesz a nyilvántartásban szereplő azonosítószáma.

– 627. Megjegyzem.

Szemügyre vett, és a szemöldöke zord ráncba szaladt.

– Ha megváltoznak a körülményei, és valóban jelentkezik a gyermekéért, ki kell fizetnie a gondozása díját.

Nyeltem egyet.

– Az mit jelent?

– A költségeket, amelyeket a menhely visel az ellátása idején.

Bólintottam. Fogalmam sem volt, miféle költség lehet ez, de úgy véltem, hogy nem kérdezhetem meg. Vártam. A tollhegy sercegett és a szobában valahol egy óra ketyegett türelmesen. A tintának ugyanolyan színe volt, mint az esti égboltnak a férfi háta mögött lévő ablakban; a függönyöket nem húzták be. A tollszár úgy táncolt, mint valami különös, egzotikus lény. Eszembe jutott a testes nő odakint, hajában a kék tollal, és az, ahogyan bámult.

– Az emberek a teremben – szólaltam meg. – Ők kik?

A férfi fel sem pillantva válaszolt:

– Az igazgatótanácsi tagok feleségei és az ismerőseik. A tombola-estek pénzt szereznek az intézménynek.

– De muszáj megnézniük a beadandó kisbabákat? – firtattam.

Tudtam, hogy a hangnemem itt nem megfelelő; ki is váltott a hivatalnokból egy sóhajt.

– A nőket nagyon meghatja. És minél meghatottabbak, annál többet adományoznak.

Néztem, ahogy a papír végére ért, és cikornyásan aláírta. Hátra-dőlt, hogy hagyja megszáradni.

– Mi fog történni vele, amikor elmegyek?

– Az újonnan felvett gyermekeket dajkaságba adjuk vidékre, ott fognak élni. Ötéves koruk körül térnek vissza a városba, és a lelenc-házban laknak, amíg készen nem állnak arra, hogy dolgozzanak.

– Mit dolgoznak?

– A lányokat szolgálói munkára készítjük fel, és megtanítjuk őket kötni, fonni és ruhát foltozni – olyan házimunkákra, amelyek vonzóvá teszi őket a munkaadók szemében. A fiúk a kötélverő üzemekben dolgoznak, halászhálókat és zsinegeket készítenek, így készülnek fel a tengerészéletre.

– Clara hová fog kerülni? Melyik vidékre?

– Az attól függ, hol van számára hely. Lehet, hogy közel lesz, például a Hackney kerületben, de az is lehet, hogy messze, például Berkshire-ben. Nem áll jogunkban elárulni, hol kap elhelyezést.

– Elköszönhetek tőle?

A hivatalnok ráhajtogatta a papírt a bálnacsont szívre, de nem pecsételte le.

– Legjobb elkerülni a szentimentalizmust. Jó estét, kisasszony, és önnek is, uram.

Abe odalépett hozzám, és felsegített a székről.

A lelencház London legkülső peremén állt, ahol a kellemes terek és magas házak a távolba feketén beleásító nyílt országutaknak és mezőknek adták át a helyüket. Ez a környék alig volt egy-két mérföldre a Black and White Courttól, ahol a Fleet börtön árnyékában laktunk, de éppenséggel kétszázra is lehetett volna: északra gazdaságok és tehenek, déli irányban pedig széles utak és lakóházak sorakoztak. Azokat az udvarokba torkolló zsákutcákat és sikátorokat, amelyehez szokva voltam, szénfüst fojtogatta, itt viszont látszottak a csillagok, és az ég, mint egy nagy bársonyfüggöny, mindent csönddel burkolt be. A sápadt hold megvilágította annak a néhány, még ott maradó gazdag vendégnek a hintóját, akik végignézték, hogyan mondunk le a gyerekeinkről. Az esti szórakozás által kielégítve immár otthon készsülődtek lefekvéshez.

– Enned kellene valamit, Bessie – mondta Abe, miközben lassan a kapu felé ballagtunk. Megérkezésünk óta most szólalt meg először. Miután nem válaszoltam, hozzátette: – Bill Farrow-nak talán maradt még egy-két húsos lepénye.

Néztem, ahogy előttem vánszorog, és feltűnt, mennyire megroskadt a válla a legyőzöttség súlya alatt és hogy milyen mereven mozog. Sapkája alól kibuggyanó, valaha rozsdaszínű haja elszürkült. Már hu-

nyorogva nézte a rakpartot, és a fiatalabb fiúknak kellett megmutatniuk a vízben hemzseggő több száz hajó között azokat, amelyek a garnélákat szállították Leigh-ből. Apám harminc éve árult garnélarákot egy bódében a londoni halpiacon. Kétszáz másik társával együtt kosárszám adta el utcai zöldséges kofáknak és viszonteladóknak, vándorárusoknak és halárusoknak reggel öttől délután háromig a hét hat napján. Minden reggel vittem egy kosárral az Oyster Row végén lévő főzőházba, a többit pedig a fejemen kalapként ülő kosárból árultam az utcákon. Nem árúsítottunk tőkehalat, és makrélát, heringet, hekket, szardíniát és sprotnit sem. Nem árultunk keszeget, sima lepényhalat, bűzőslazacot, érdes lepényhalat, atlanti lazacot, vándor alózát, angolnát, küllőt és nyúldomolykót sem. Garnélarákok százait, ezreit árultuk mindketten nap mint nap. Sokkal több olyan hal létezett, amelyekre kellemesebb volt ránézni, és amelyet kellemesebb volt árulni: az ezüst lazac, a rózsaszín rákok, a gyöngyházfényű óriás rombuszhal. De a megélhetésünket és a lakbérünket mind között a legrusnyábbal kerestük meg, amely a semmit nem látó, fekete szemével és kis, görbe lábával úgy festett, mintha egy óriási rovar hasából kiszakított, meg nem született lény volna. Árultuk, de meg nem ettük. Túlságosan sokszor szagoltam megromlott példányokat, és kapargattam ki az apró, pókszerű lábakat a kosaramból, a szemük pedig úgy tapadt össze, mint a halikra. Mennyire szerettem volna, ha apám a billingsgate-i helyett inkább a leadenhalli piacon lett volna vásároló, én pedig eperárus, aki úgy illatozik, akár egy nyári rét, és a gyümölcs leve, nem pedig sós tengervíz folya le a karomon.

Már csaknem odaértünk a magas kapuhoz, amikor a közelben macska nyivákkolt. A bensőm üres volt és sajgott, és csak egy lepényre meg az ágyamra tudtam gondolni. A kisbabámra nem gondolhattam, és arra sem, hogy felébredt-e már arra, hogy nincs, aki megnyugtassa. Ha ezt teszem, térdre rogyok. A macska újból nyivákkolt, és abba sem hagyta.

– Ez egy kisbaba – eszméltem rá, és hangosan ki is mondtam. De hol? Az udvar sötétbe burkolózott, és a hang valahonnan tőlünk jobbról jött. Nem volt a környéken senki – hátrafordulva két nőt láttam, akik épp kijöttek mögöttünk az épületből, előttünk pedig a kapu zárva volt, de a kőből épült kapusfülke ablaka mögött égett a lámpás.

Abe megállt, és velem együtt fürkészte a sötétséget.

– Ez egy kisbaba – ismételtem, amikor újrakezdődött a sírás.

Ezt megelőzően, mielőtt kihordtam és megszülettem Clarát, sosem tűnt fel, ha csecsemők sírtak az utcán vagy nyafogtak az épületünkben. Most azonban ugyanúgy képtelenség volt nem odafigyelni minden kis nyivákolásra, mint arra, ha valaki a nevemen szólít. Letértem az ösvényről, és elindultam a lelencház udvarát szegélyező fal mentén.

– Bess, hová mész?

Néhány lépés után már meg is pillantottam: kis batyu, amelyet a fűvön hagytak, és nekinyomtak a nyirkos falnak, mintha így akarták volna védelmezni. Be volt pólyázva, akárcsak Clara, csupán egy aprócska öregemberarc látszott belőle, sötét bőrű, a halántékánál finom szálú, fekete fürtökkel. Eszembe jutott a mulatt nő. Ez minden bizonnyal az ő gyereke, és nyilván fekete golyót húzott. A karomba vettem a babát, és gyengéden csitítgattam. Még nem indult meg a tejem, de már fájdalmasan feszítette a mellemet, és azon tűnődtem, nem éhes-e a kicsi és hogy nem kellene-e megszoptatnom. Beadhatnám a babát a kapusfülkébe, de kérdés, hogy a kapus hajlandó lenne-e átvenni. Abe tátott szájjal bámulta a karomban tartott batyut.

– Most mi tévő legyek?

– Ez nem a te gondod, Bessie.

Lárma harsant a fal túloldaláról: emberek futkostak és kiabáltak, egy ló nyihogott. A városon kívül minden sötétebb és hangosabb volt, mintha valami idegen földön lettünk volna a világ végén. Még sosem jártam vidéken, még Londont sem hagytam el soha. A baba mostanra megnyugodott a karomban, picike arcvonásai álmos szemöldökráncolásba gyűrődtek. Abe-bel együtt odamentünk a kapuhoz.

Odakint az úton emberek gyülekeztek, férfiak rohantak lámpásokkal egy négylovas hintó felé, és próbálták lecsillapítani az egymást rémisztető, verejtékező ágaskodó lovakat. Számos elfehéredett, döb-bent arc meredt a földre, én pedig, a babát még mindig a karomban tartva kisurrantam a kapun, hogy közelebb jussak hozzájuk. Két láb állt ki a tengely alól. Összesározódott szoknyát és elegáns barna kezeket láttam. Halk, torokhangú nyögés hallatszott, akár egy sebesült állat. A nő ujjai megmozdultak, én meg ösztönösen elfordultam, hogy eltakarjam a baba elől a látványt.

– A semmiből tűnt elő – panasolta a kocsis. – Éppen hogy csak poroszkáltunk, de egyszer csak a hintó elé ugrott.

Visszafordultam, és megtettem a rövid távolságot a kapusfülkéig, amely nyitva volt, a kapus sehol – valószínűleg ő is kint bámészkodott. Odabent meleg volt, a rostélyon pislákol a tűz és egy asztalkán gyertya égett az otthagyt vacsora mellett. Az egyik kampón találtam egy tartalék marhabőr kabátot, abba belebugyoláltam a gyereket és otthagytam a széken, remélve, hogy a kapus megérti, kié, és megszánja.

A távolban a lelencház néhány ablakában még sárgán ragyogott a fény, de a legtöbb már feketéllett. Odabent gyermekek százai, talán már ágyban. Tudják vajon, hogy a szüleik odakint vannak és rájuk gondolnak? Remélik, hogy majd eljönnek értük, vagy boldogok az egyenruhájukban, a meleg ételleikkel, a tanóráikkal és a hangszereikkel? Hiányozhat az embernek valaki, akit nem is ismer? Az én kislányom is odabent van, ujjacskái az üres levegőt markolásszák. A szívem papírba volt csomagolva. Órák óta ismertem a kislányomat, és egész életemben. Még csak ma reggel történt, hogy a bába csúszósan és véresen a kezembe adta, de a Föld egy teljes fordulatot tett, és többé semmi sem lesz ugyanaz.